

عنوان مقاله:

بررسی اثربخشی لمعات فخرالدین عراقی جویای حقیقت، از سوانح العشاق احمد غزالی سلطان طریقت، برپایه نظریه بینا متنیت

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس بین المللی مطالعات زبان و ادبیات (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

غلامرضا تیمی - استادیار زبان و ادبیات فارسی، موسسه ی آموزش عالی آفرینش، بروجرد، ایران

مهناز خدایی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، آموزش و پرورش

مهناز بصیری - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، آموزش و پرورش اسلامشهر، ایران

خلاصه مقاله:

احمد غزالی عارف نامدار قرن پنجم هجری، کتاب سوانح العشاق را در هفتاد و هفت فصل کوتاه و با موضوع عشق آفریده این کتاب، نخستین اثر مستقل به زبان فارسی است که درباره عشق و پیدایش و چگونگی آن نگاشته شده است. غزالی، عشق را حقیقتی ازلی میداند که در ازل از ذات حضرت حق سرچشمه گرفته و با جان کلی یا روح اعظم، درآمیخته سپس با او همسفر شده به عالم خاکی فرود آمده است. بنابراین، روح و عشق همانند دو مسافر از پیشگاه حق به جهان ماده سفر کرده اند که پس از چندی به مشیت الهی با هم به نیستان عالم معنا بازمی گردند. فخرالدین عراقی، عارف مشهور قرن هفتم لمعات خود را به شیوهی سوانح العشاق غزالی و بر اساس اندیشه ی وحدت وجود محیی الدین ابن عربی پدید آورده، لمعات بیست و هشت فصل کوتاه؛ به پیروی از بیست و هفت باب کتاب فصوص الحکم ابن عربی است. عشق از دیدگاه عراقی، همان حقیقت مطلق است یعنی وجودی که در وصف نمی گنجد و قابل تعریف نیست اما عشق، از جانب معشوق، آینه ی عاشق است تا او جمال طلعت خویش در آن آینه مشاهده کند. این پژوهش، به روش تاریخی و با مراجعه به اسناد و منابع معتبر کتابخانه ای، اثربخشی لمعات عراقی را از سوانح العشاق احمد غزالی مورد بررسی قرار داده و به این نتایج دست یافته که، هیچ متنی مستقل نیست و بنابر نظریه نوین بینامتنیت، هر متن از متون پیشین شکل گرفته سپس انسجام یافته است. با توجه به قراین موجود ثابت میگردد که لمعات عراقی، از متن سوانح العشاق اثر پذیرفته و به گونهای متعادل و متوازن اندیشه ی عرفانی غزالی و آموزه های مکتب وحدت وجود ابن عربی را در هم آمیخته و به صورت نظامیافته به صاحب نظران و اهل عرفان تقدیم کرده است.

کلمات کلیدی:

فخرالدین عراقی، لمعات، احمد غزالی، سوانح العشاق، عرفان، عشق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1360792>

